

Sygn. akt: I C 702/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Cichocki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Mieczysław Budrewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 listopada 2018 r. w K.

sprawy z powództwa (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G.

przeciwko K. Ś.

o zapłatę

I. powództwo oddala w całości;

II. zasądza od powoda (...) Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego

Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. na rzecz pozwanego K. Ś. kwotę 1.817,00 (jeden tysiąc osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. Ś. kwoty 5 341,36 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 08.03.2018r. do dnia zapłaty. Podniósł, że wierzytelność powstała wskutek zawarcia przez pozwanego i (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowy pożyczki nr (...) z dnia 08.05.2017r.. Pożyczka została udzielona zgodnie z ustawą z 12.05.2011r. o kredycie konsumenckim. Pozwany nie wywiązał się warunków umowy. W dniu 16.05.2017r. wierzyciel pierwotny dokonał przelewu wierzytelności na rzecz powoda. Ponieważ pozwany nie dokonywał spłaty rat pożyczki zgodnie z warunkami umowy, umowa została wypowiedziana i z dniem 21.12.2017r. kwota stała się wymagalna. Na dochodzoną wierzytelność składa się kwota 2897,38 zł niespłaconego kapitału pożyczki, kwota 283,68 zł odsetek umownych naliczonych od przeterminowanych rat kapitałowych w trakcie obowiązywania umowy pożyczki oraz dalszych odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych od dnia następnego po wypowiedzeniu umowy pożyczki do dnia sporządzenia pozwu oraz kwota 2160,00 zł jako suma opłaty przygotowawczej i opłaty administracyjnej naliczone zgodnie z warunkami umowy.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie VI Nc-e (...) z dnia 16.04.2018r. uwzględnił powództwo.

Pozwany K. Ś. wystąpił ze sprzeciwem od nakazu.

Po przekazaniu sprawy do tut. Sądu pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości jako nieudowodnione. Podniósł, iż powód nie wykazał swojej legitymacji czynnej w procesie ani wysokości roszczenia, którego zapłaty się domaga. Podniósł, że powód dochodzi roszczenia powołując się na zawarcie przez pozwanego umowy pożyczki o numerze (...), natomiast z załączonego do umowy cesji wydruku tabelki wynika, że cesją objęto umowę o nr (...). Dalej podniósł, że wydruk tabeli nie jest podpisany, nie stanowi integralnej części umowy cesji i stanowi jedynie tabelę, którą można stworzyć w każdym edytorze tekstu. Dalej wskazał, iż wątpliwości budzi wysokość dochodzonego roszczenia, która jest zawyżona i nie znajduje oparcia w twierdzeniach powoda. Z załączonej do pozwu umowy wynika, że rzekoma pożyczka miała wynosić 3000 zł i w takiej samej kwocie pozwany został obciążony prowizją. Naliczone przez powoda koszty zawarcia umowy pożyczki są rażąco wygórowane a przez to niezgodne z zasadami współżycia społecznego i nienależne powodowi. Koszty udzielenia pożyczki winny odpowiadać rzeczywistym kosztom przygotowania pożyczki, a opłaty tego typu nie mogą prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia się po stronie powoda. Naliczanie opłat w kwestionowanych wysokościach jest próbą obejścia art. 359§2¹ k.c., a w umowie zastosowano zabieg mnożenia opłat dodatkowych. Takie działanie zmierza do obejścia powołanego przepisu i zgodnie z art. 58§1 k.c. jest nieważne z mocy prawa. Łączne wynagrodzenie powoda z tytułu udzielenia pożyczki znacząco przekraczało pułap odsetek maksymalnych. Podniósł także, iż powód przekroczył limit ustawowy wskazany w art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim. P. koszty kredytu powinny być szczegółowo wymienione z podaniem podstawy obciążenia, tymczasem w sprawie po prostu obciążono pozwanego prowizją w wysokości 3504,00 zł. Nie wiadomo z czego ta kwota wynika i czy pożyczkodawca podejmował jakieś czynności, które by ją uzasadniały. Naliczona prowizja przekracza przy tym wartość rzekomo udzielonej pożyczki. Podniósł także, że prowizja w sprawie jest fikcyjna, bowiem powód nie świadczył żadnej faktycznej usługi wynikającej z tej opłaty, która mogłaby stanowić świadczenie wzajemne, skutkiem czego kwestia jakiegokolwiek relacji prowizji do kwoty pożyczki w ogóle nie powstaje. Dalej wskazał, że pozwany nie wnosił o udzielenie pożyczki ani w formie elektronicznej ani winny sposób. Powód nie przedstawił żadnego dokumentu rzekomej pożyczki, nie przedstawił także wniosku, który pozwany miał złożyć w celu zawarcia umowy. W tej sytuacji zdaniem pozwanego zastosowanie może mieć art. 5 ustawy o prawach konsumenta, zgodnie z którym spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta następuje na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakłada na konsumenta żadnych zobowiązań. Poza tym powód nie wykazał, by przekazywał pozwanemu jakiegokolwiek kwoty. Pozwany podniósł także zarzut ewentualnej przedwczesności powództwa. Zaprzeczył by otrzymał wezwania do zapłaty oraz wypowiedzenia umowy pożyczki. Powód nie przedłożył dowodów skierowania takich dokumentów do pozwanego. Ponadto z wypowiedzenia wynika, że dotyczy umowy (...) a nie (...).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 16.05.2017r. powód zawarł z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę sekurytyzacji (przelewu wierzytelności)

W tabeli załączonej do umowy sekurytyzacji jako jedna z wierzytelności objętych umową została wymieniona wierzytelność wobec K. Ś. wynikająca z umowy (...) na kwotę (...),35.

(d.: umowa sekurytyzacyjna - k. 36-37, tabela – k. 38)

Do pozwu załączono kopie pism: z dnia 09.10.2017r. ostatecznego wezwania do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki, z dnia 06.11.2017r. wypowiedzenia umowy pożyczki, i z dnia 22.12.2017r. zawiadomienia o przelewie wierzytelności. Zgodnie ze swoją treścią pisma miały być sporządzone przez Kancelarię (...) S.A. w imieniu aktualnego pożyczkodawcy. Odnosiły się do umowy o numerze (...).

(d.: kserokopie pism – k. 30-35)

W ocenie Sądu w okolicznościach sprawy powództwo nie może być uwzględnione.

Żądanie strony powodowej co do zasady znajduje swoją podstawę prawną w art. 720 k.c., zgodnie z którym pożyczka jest umową, na podstawie której dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego przedmiot pożyczki, a biorący zobowiązuje się zwrócić przedmiot pożyczki w pieniądzu o tej samej wielkości lub w rzeczach tego samego

gatunku i takiej samej jakości. Jednocześnie warunkiem skutecznego żądania zwrotu pożyczki jest wykazanie, iż przedmiot pożyczki został wydany pożyczkobiorcy.

W ocenie Sądu należy podzielić podnoszony przez stronę pozwaną zarzut niewykazania legitymacji czynnej przez powoda, tj. faktu, iż przysługuje mu wierzytelność wobec pozwanego, wynikająca z umowy z dnia 08.05.2017r. nr (...), na którą powołuje się w pozwie.

Z przedłożonej przez powoda umowy sekurytyzacyjnej (przelewu wierzytelności) z dnia 16.05.2017r. zawartej przez powoda z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wynika bowiem, iż inicjator sekurytyzacji, tj. (...) sp. z o.o. przelewa na rzecz nabywcy wierzytelności (powoda) wierzytelności określone w §2 ust.1 umowy, tj. w zestawieniu załączonym do umowy. Wymienione w umowie zestawienie nie zostało sądowi przedłożone. Przedłożona została jedynie zaczerpnięta tabela (k. 38) opisana jako „strona 9 z 10” z widocznym jednym wierszem, w którym pod pozycją 245 wymieniony jest K. Ś. z zadłużeniem wynikającym z umowy o numerze (...) z dnia 08.05.2017r. na kwotę 6652,35 zł. Brak przy tym jakichkolwiek cech lub opisu, świadczących o tym, że jest to zestawienie o jakim mowa w §2 ust. 1 umowy sekurytyzacji. Zakładając nawet jednak, iż jest to fragment tego zestawienia, należy wskazać, że dotyczy on umowy o innym numerze niż ta, na którą w pozwie powołuje się powód i z której ma wynikać dochodzone pozwem roszczenie.

W tych okolicznościach należało stwierdzić, iż powód nie wykazał by na jego rzecz została przelana wierzytelność, wynikająca z zawartej przez pozwanego z (...) sp. z o.o. umowy pożyczki z dnia 08.05.2017r. o numerze (...). Konsekwencją powyższego jest stwierdzenie, iż powód nie wykazał, że przysługuje mu legitymacja czynna do dochodzenia wierzytelności wynikającej z umowy, na którą powołuje się w pozwie, co prowadzi wprost do oddalenia powództwa.

Należy również stwierdzić, iż powód w żaden sposób nie wykazał zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki z dnia 08.05.2017r. o numerze (...). z (...) sp. z o.o. Przedłożony egzemplarz umowy (k. 18-28) nie zawiera podpisu żadnej ze stron umowy. Zdaniem Sądu sam brak podpisów nie przesądza o tym, że nie mogła ona zostać zawarta. Zawarcie umowy kredytu konsumenckiego nie wymaga bowiem zachowania formy pisemnej i co do zasady umowa taka może być zawarta również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. Jednakże w świetle postawy procesowej pozwanego, który zaprzeczał, aby strony zawarły w/w umowę, powód był obowiązany w toku tego postępowania wykazać, że w jakikolwiek inny sposób pozwany złożył oświadczenie woli wyrażające zgodę na zawarcie umowy pożyczki na warunkach wynikających z przedłożonego egzemplarza umowy.

W ocenie Sądu strona powodowa okoliczności powyższej nie wykazała.

W szczególności powód nie udowodnił dokonania przez pozwanego rejestracji oraz utworzenia profilu na stronie internetowej pożyczkodawcy oraz wystąpienia przez pozwanego z Wnioskiem o Pożyczkę Ratalną, co zgodnie z załączoną do akt umową, stanowiło warunek jej zawarcia.

Brak również dowodu wypłacenia pozwanemu udzielonej pożyczki, co stosownie do art. 720§1 k.c. stanowi warunek powstania roszczenia o jej zwrot.

Poza powyższym należy wskazać, iż wartość dowodowa załączonego do pozwu egzemplarza umowy pożyczki jaka miała zostać zawarta z pozwanym jest znikoma, a w istocie żadna. Pomijając nawet fakt, iż brak na niej podpisów, należy wskazać, iż brak na niej jakichkolwiek innych cech, świadczących o tym, iż jest to egzemplarz rzeczywiście zawartej umowy. W szczególności nie została ona w żaden sposób potwierdzona za zgodność z oryginałem. W takiej sytuacji, stosownie do art. 245 k.p.c., wykluczone jest przyjęcie by mogła stanowić dowód złożenia przez pozwanego oświadczenia, co do zawarcia umowy pożyczki.

Również przedłożone kopie wezwania do zapłaty, wypowiedzenia umowy pożyczki i zawiadomienia o dokonaniu przelewu nie stanowią dowodu zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki o jakiej mowa w pozwie. Podobnie jak kopia umowy pożyczki nie zostały one potwierdzone za zgodność z oryginałem, nic nie wiadomo o tym czy ich wystawca został umocowany do działania w imieniu pożyczkodawcy. Pozwany zaprzecza ich prawdziwości i faktowi ich

otrzymania, a nade wszystko odnoszą się one do innej umowy, niż wskazana w pozwie jako podstawa dochodzonego roszczenia.

Niezależnie od powyższego, należy zdaniem Sądu, podzielić również stanowisko pozwanego, że ustalenie przez pożyczkodawcę wysokości prowizji w umowie na kwotę równą kwocie udzielanej pożyczki (3000,00 zł) narusza istotnie interesy pozwanego i może prowadzić do uzyskania przez stronę powodową nieuzasadnionych korzyści finansowych. Mając na uwadze wysokość prowizji należy dojść do wniosku, iż w żaden sposób nie odzwierciedla ona rzeczywistej wysokości kosztów poniesionych przez pożyczkodawcę w związku z zawarciem umowy. W konsekwencji uznać należy, że postanowienia łączącej strony umowy zastrzegające prowizję na poziomie równym wysokości udzielonej pożyczki, ewidentnie naruszają interesy pozwanego jako konsumenta oraz kształtują jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowią klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ k.c., co skutkuje ich bezskutecznością w zakresie wysokości tej opłaty.

Na marginesie warto zauważyć, że wysokość kwoty zastrzeżonej z tytułu prowizji oraz brak jej powiązania z rzeczywiście poniesionymi w tym zakresie kosztami, nasuwa przypuszczenie, iż w/w postanowienia umowne dotyczące obciążenia pozwanej tak wysoką opłatą ma na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i ma stanowić dodatkowe (oprócz odsetek) obciążenie fiskalne pożyczkobiorcy pobierane przez pożyczkodawcę.

Reasumując, stwierdzić należy, iż powód nie wykazał w sprawie zawarcia przez pozwanego umowy pożyczki, na której opiera się roszczenie pozwu, nie wykazał przekazania pozwanemu kwoty pożyczki, nie wykazał wymagalności roszczenia, a nade wszystko nie wykazał posiadania legitymacji czynnej do dochodzenia od pozwanego roszczenia wynikającego z umowy, na którą powołuje się w pozwie. Każda z wymienionych powyżej okoliczności samodzielnie prowadzi do oddalenia powództwa, a w szczególności fakt nie wykazania legitymacji czynnej.

Stosownie do art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ciężar dowodu w rozumieniu cytowanego przepisu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów, albowiem po myśli art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Reguła ta nie może być pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie, gdyż w zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii, ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei na pozwanym (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69). Należy mieć jednak na względzie, iż ciężar dowodu spoczywa na tym, kto twierdzi, a nie na tym, kto zaprzecza określonym faktom (*ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat*). Jest to o tyle zrozumiałe, iż nie sposób obciążać określonej strony ciężarem dowodzenia wystąpienia okoliczności negatywnych (*vide*: wyrok SN z dnia 18 lutego 2010 r., II CSK 449/09).

W świetle przytoczonych przepisów nie powinno budzić wątpliwości, iż to rolą powoda było wykazanie, że doszło do zawarcia umowy pożyczki o określonej treści, oraz że należność dochodzona w niniejszej sprawie wynika z tej umowy, a powodowi przysługuje legitymacja czynna do jej dochodzenia. Żadna z tych okoliczności nie została wykazana.

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. O wysokości kosztów zastępstwa procesowego rozstrzygnięto na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (j.t.: Dz. U. z 2018r. poz. 265), uwzględniając także opłatę skarbową od pełnomocnictwa.